

Dr. Petri Gábor

1914-1985

Dr. Petri Gábor halála súlyos vesztesége a hazai és a nemzetközi tudományos életnek, a magyar egészségügynek és a közéletnek. Orvosnak, tanítómesternek, tudósnek, közéleti férfinak egyaránt kiemelkedő volt.

Budapesten született 1914-ben. Középszkolai tanulmányait a híres Fasori Gimnáziumban végezte, majd orvos: tanulmányokat folytatta a pécsi és grazi egyetemen. 1937-ben avatták orvosossá Pécsen. Egyetemi éveit a Mansfeld Géza által vezetett pécsi élettani intézetben dolgozott. Itt sajátította el a tudományos gondolkodás alapjait. Mint orvos a sebészetet választotta élethivatásul, tanítómesterei a híres sebészek: Pólya Jenő és Molnár Béla voltak. 1945-től a szegedi egyetemen dolgozott. 1951-ben kinevezték a Szegedi Orvostudományi Egyetem újonnan létesített Kísérletes Sebészeti Intézetének igazgatójává. Ez a tisztelet nyugdíjazásáig, 1984-ig töltötte be, közben 1958 és 1981 között a szegedi I. sz. Sebészeti Klinika vezetését is ellátta. Két ízben, összesen 13 évig volt az egyetem rektora. A Magyar Tudományos Akadémia 1976-ban levelező, 1982-ben rendes tagjává választotta. 1980-85 között a MTA Orvosi Osztályának elnöke volt. Több, mint két évtizedig volt országgyűlési képviselő, hosszú ideig az

Elnöki Tanács tagja és ezek mellett még számos szakmai-közéleti funkciót látott el. Tevékenységének széleskörű elismerését jelzi a halálai egyetem által adományozott díszdoktori cím, az angol Királyi Sebész Kollégium tiszteletbeli tagsága (mind ez ideig ő volt az egyetlen magyar, akit e nagy múltú társaság tagjává választott), valamint számos külföldi és hazai szakmai társaságban viselt tisztsége. Állami és szakmai kitüntetések egész sorának volt birtokosa: az Állami Díj mellett kitüntették a Magyar Népköztársaság babérkoszorúval ékesített zászlórendjével, a Magyar Népköztársaság Zászlórendjével, a Munka Érdemrend arany fokozatával, a Kiváló Orvos címmel. Megkapta a Purkyně, a Hógyes Endre, a Ballassa János, a Jancsó Miklós, a Semmelweis Ignác, a Pólya Jenő és a Szegedi Orvostudományi Egyetem Pro Universitate emlékérmét.

Tudományos munkássága igen jelentős volt. Több, mint 200 közleményt publikált. A műtét utáni bélhüvely kezelésére kifejlesztett eljárását világszerte alkalmazzzák. Monográfiája jelent meg a műtét követő kezelésében fellépő só- és víz-háztartás zavarokról és azok kezeléséről. Klinikáján végezték az első magyarországi veseátültetést 1963-ban, amely az európai kontinensen a második ilyen műtét volt. Új sebészeti szakágakat honosított meg a szegedi egyetemen. Az általa vezetett Kísérletes Sebészeti Intézetet a sebészeti körélettani és immunológiai kutatások nemzetközileg elismert műhelyévé fejlesztette.

Petri Gábor élete és hivatása egy volt: a szolgálat a beteg egyén számára éppen úgy, mint a társadalom egésze javára. Elemtűnének folytatása a személynél példájával nevelt nagyszámú tanítványára maradt.

Bücsüztatása 1985. július 31-én 11 órakor volt a szegedi egyetemek központi épületében. (Dugonics tér 13.), majd ezt követően helyezték örök nyugalomra a Belvárosi temetőben.

Kitüntetések

A Csongrád megyei Tanács Művelődési Osztálya egyetemi docens (Gyógyszerészi Vegytani Intézet), Kiváló Munkáért kitüntetést kapott Tokaji Lajosné osztályvezető ápolónővér (Szemészeti Klinika).

Ugyancsak a fenti kitüntetést kapta a KISZ Központi Bizottságtól Kériné Nagy Zsuzsa kollégiumi nevelőtanár és az Egészségügyi Minisztériumban a FEB munkáért dr. Kovács László az Oktatástechnikai Központ vezetője.

Kiváló Pedagógus címmel tüntették ki dr. Farkas Istvánt, a Ságvári Endre Gyakorló Gimnázium szakvezető tanárát, aki kitüntetését Budapesten a Vigadóban rendezett ünnepségen vette át.

A Semmelweis Nap alkalmából megrendezett központi ünnepségen (1985. július 1.) a Szegedi Orvostudományi Egyetem dolgozói közül Kiváló Orvos kitüntetést kapott dr. Cserháti István tanszékvezető egyetemi tanár, rektor, Kiváló Gyógyszerész kitüntetést

kapott dr. Stájer Géza egyetemi docens (Gyógyszerészi Vegytani Intézet), Kiváló Munkáért kitüntetést kapott Tokaji Lajosné osztályvezető ápolónővér (Szemészeti Klinika).

A SZOTE-n ugyancsak július 1-én megrendezett ünnepségen dr. Minker Emil egyetemi tanár, általános és oktatási rektorhelyettes kitüntetéseket adott át. Kiváló Munkáért kitüntetést kapott dr. Bálint Gábor docens (I. Belgyógyászati Klinika), Dávid Lászlóné asszisztens (Gyermekgyógyászati Klinika), dr. Kovács Ádám docens (Fogászati Klinika), Zelei Péterné szakácsnő (Gazdasági Igazgatóság) Miniszteri Dicséret elismerésben részesült Funksz Zoltánné o. vez. ápolónő (Sebészeti Klinika), Kondorosi Andrásné asszisztens (Aneszthesiológiai Intézet), Koponovics Antalné takarítónő (I. Belgyógyászati Klinika), Nyári Józsefné ápolónő, műtősnő (Fogászati Klinika), Sós Miklós raktáros (II. Belgyógyászati Klinika), dr. Végh Pál docens (Kísérletes Sebészeti Intézet). Nyugállományba vonulásuk alkalmából Kiváló Munkáért kitüntetést kapott Aradi Mihály csoportvezető (Gazdasági Igazgatóság), dr. Bara Dénes egyetemi tanár (Kör-

bonctani Intézet), Bodonyi Sándor varrodavezető (Gazdasági Igazgatóság), Kecskeméti Katalin ápolónő (Gyermekgyógyászati Klinika), Miniszteri Dicséret elismerésben részesült Forrai Jusztna takarítónő (Gyermekgyógyászati Klinika), Hegyi János m. ápoló (Ideg-Elmebeteggyógyászati Klinika), Jójárt Sándorné mosónő (Gazdasági Igazgatóság), Pigniczki Györgyné betegfelvevő (Gazdasági Igazgatóság), Stanics Béláné asszisztens (Vértranszfúziós Állomás).

Augusztus 20-a alkalmával miniszteri kitüntetéseket adtak át a közművelődés területén kiemelkedő teljesítményt nyújtó szakembereknek a megyei tanács székházában. Szocialista Kultúráért kitüntetést vehetett át Csuri Károly, a JATE Bölcsészettudományi Karának docense, Megyery Árpádné, a JATE Herman Ottó Kollégiumának igazgatója és Szondi Ildikó, a JATE Állam- és Jogtudományi Karának tanársegédje.

Népfrent Munkáért kitüntetést jelvényt adományozott a HNF OT Gácser Józsefnek, a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola neveléstudományi tanszékének vezetőjének, a népfrent megyei bizottsága elnökének.

Klinikaigazgatói megbízatás

Az egészségügyi miniszter 1985. július 1. napjával dr. Ribári Ottó egyetemi tanárt — pályázata alapján — a Szegedi Orvostudományi Egyetem Fül-Orr-Gége Klinikájáról áthelyezte a Semmelweis Orvostudományi Egyetem Fül-Orr-Gége Kli-

nikájára és megbízta a klinika igazgatói teendőivel. Egyidejűleg felmentette a Szote Fül-Orr-Gége Klinikájának igazgatói, továbbá a klinikai rektorhelyettesi teendők ellátása alól. A Szote hivatalos beiktatásán dr. Mező László miniszter is jelen volt.

Docensi kinevezések

Az egészségügyi miniszter 1985. július 1-i hatályú egyetemi docenssé nevezte ki dr. Tóth Lajos (Anatómia, Szövet- és Fejlődéstan Intézet), dr. Kovács Gábor (Körélettani Intézet), dr. Julesz János (I. sz. Belgyógyászati Klinika Endokrinológiai Önálló Osztály és Kutató Laboratórium), dr. Balfás Béla (Sebészeti Klinika), dr. Hammer Helga

(Szemészeti Klinika), dr. Vágvölgyi András (Marxizmus-Leninizmus Intézet), dr. Várkonyi Tibor (I. sz. Belgyógyászati Klinika), dr. Fazekas András (Fogászati és Szájsebészeti Klinika), dr. Szentistványi István (Ideg- és Elmebeteggyógyászati Klinika) és dr. Pető Zoltán (Ideg-Elmebeteggyógyászati Klinika) adjunktusokat.

Tanárok Nyári Akadémiája

Általános iskolai ének és testnevelés szakos tanárok számára rendezte meg a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola a Tanárok XV. Nyári Akadémiáját, június 17. és 21. között. A szervezésben a Bács-Kiskun, Békés, Csongrád, Pest és Szolnok megyei, valamint a Szeged Városi Tanács V.B. Művelődési Osztályai és a megyei pedagógiai intézetek működtek közre. A Nyári Akadémia igazgatója dr. Szendrői János főigazgató, tanszékvezető főiskolai tanár, igazgatóhelyettes dr. Siposné dr. Kedves Éva főiskolai docens, titkárai Keszytűsné dr. Dobos Katalin főiskolai adjunktus és Ruttai Judit

főelőadó voltak. Az ének- és testnevelésoktatás aktuális kérdéseiről dr. Reisz Béla, Földes Imre, Monoki Lajos, Avasi Béla, dr. Mihálka György, Bárdi Sándor, Mézáros Emma, Lelkes István, dr. Erős Istvánné, Ordasi Péter, Berényi Bogáta, dr. Imre Mihály, Szabó Helga (ének tagozat) valamint dr. Nagy Sándor, Gyenge József, dr. Keczer Tamás, dr. Fábrián Tibor, Gyetvai György, Kovács Iván, Kis-halmi Zoltánné, Nagy László, Fekete István, Szabó József, dr. Dvorácskó Béla, Csizmadia Lajosné, Szabó Józsefné és dr. Alexa Ferenc (testnevelési tagozat) előadásai hangzottak el.

Együttműködési szerződés

Dr. Albert Somit, az egyesült államokbeli Dél-illinois Egyetem (SIU) rektora és felesége 1985. május 26-31 között a JATE meghívására Szegeden tartózkodott. Látogatásának célja a két egyetem közötti együttműködési szerződés aláírása volt.

A kapcsolatfelvételre 1980-ban, Gerard V. Smith, a SIU Kémia és Biokémiai Tanszéke professzorának a Szerves Kémia Tanszéken tett látogatásával kezdődött, s az elmúlt években ez a kapcsolat a két tanszék heterogén katalízissel foglalkozó kutatói közötti széleskörű együttműködéssé bővült. Ennek során a Szerves Kémia Tanszék több oktatója töltött hosszabb, 1 évet meghaladó tanulmányutat az USA-ban és végzett

kutatómunkát G. V. Smith kutatócsoportjában. Ez a kapcsolat 1984 óta az amerikai National Science Foundation és a Magyar Tudományos Akadémia 3 évre szóló közös támogatásával hivatalos kutatási programmá vált. A kutatási kapcsolatok hasonló fejlődése várható a fizika és matematika területén is, melynek során az ősz folyamán, T. A. Burton matematikus érkezik hosszabb tanulmányútra egyetemünkre.

A dr. Albert Somit és dr. Leindler László rektorhelyettes által május 29-én aláírt megállapodás célja elősegíteni a két egyetem jövőbeli együttműködési lehetőségeinek és módjainak felfejlesztését, a meglévő kapcsolatok bővítését.

FEB-táborok, nyílt napok

A Felvételeket Előkészítő Bizottságok a nyár folyamán 51 oktatótábort szerveztek, amelyeken mintegy 5000 középiskolás fiatal vett részt. Az oktatómunkát — mint korábban — több száz egyetemi és főiskolai oktató véggezte társadalmi munkában. A JATE Bölcsészkar és TTK táborra július 1. és 14., a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola táborára augusztus 21. és 30. között került sor. Az elmúlt évek gyakorlatának megfelelően minden felsőoktatási intézmény egy-két napig megnyitja kapuit

a középiskolások előtt, hogy azok megismerkedhessenek leendő egyetemük, főiskolájuk belső életével; tájékozódhassanak a felvételi vizsga követelményeiről. A Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán a nyílt napokat augusztus 30-án, a JATE Állam- és Jogtudományi Karán pedig augusztus 28-án rendezték meg. A Bölcsészkaron szeptember 21-én, a Természettudományi Karon november 4-én és 5-én várják a továbbtanulni szándékozó fiatalokat.

Rektorhelyettesi megbízatás

Dr. Hütös Imre egészségügyi minisztériumi államtitkár 1985. július 15-től megbízta Varró Vince egyetemi tanárt, az I. sz. Belgyógyászati Klinika igazgatóját a Szegedi Orvostudományi Egyetem klinikai rektorhelyettesi teendőivel.

Felhívás

A JATE Klubszínpad várja mindazokat, akik zenével, irodalommal, képzőművészettel, színházzal, technikával, valamint minden olyan tevékenységgel, ami színházzal kapcsolatos lehet, szívesen foglalkoznának! Találkozás 1985. szeptember 17-én és szeptember 19-én 20 órakor a JATE Klubban.

Pályázat fotósoknak

Liebmann Béla nyugdíjas fotóművész a szegedi, illetve Csongrád megyei újságíróképzés fennállítását, a helyi napilapok, folyóiratok és alkalmi kiadványok fotóinak esztétikai gyarapítása, a fényképezés népszerűsítése magas művészi színvonalú képek készítése céljából alapítványt létesített. Kétszáz ezer forintot adományozott a Csongrád megyei Lapkiadó Vállalatnak, melynek éves kamataira fotópályázatot hirdet.

Minden esztendőben az előző év októberétől a naptári év októberéig a Csongrád megyei Lapkiadó Vállalat gondozásában kiadott napilapokban, folyóiratokban, alkalmi kiadványokban stb. megjelent fényképek szerzői vehetnek részt a pályázaton. Tehát belső munkatársak, külső szerzők amatőr és hivatásos fotósok egyaránt. Pályázni legfeljebb tíz művel, (a képriport egy alkotásnak számít) lehet, beadási határidő 1985. október elseje.

A pályaműveket kiállításra kész kivitelen, legalább 24x30 centiméteres méretben kell beküldeni, hátoldal-

án feltüntetve a szerző nevet, lakcímét, a kép megjelenési helyét és dátumát. Az anyagot szakértő zsűri értékel, melynek jogában áll a kalmi kiadványok fotóinak esztétikai gyarapítása, a fényképezés népszerűsítése magas művészi színvonalú képek készítése céljából alapítványt létesített. Kétszáz ezer forintot adományozott a Csongrád megyei Lapkiadó Vállalatnak, melynek éves kamataira fotópályázatot hirdet.

Minden esztendőben az előző év októberétől a naptári év októberéig a Csongrád megyei Lapkiadó Vállalat gondozásában kiadott napilapokban, folyóiratokban, alkalmi kiadványokban stb. megjelent fényképek szerzői vehetnek részt a pályázaton. Tehát belső munkatársak, külső szerzők amatőr és hivatásos fotósok egyaránt. Pályázni legfeljebb tíz művel, (a képriport egy alkotásnak számít) lehet, beadási határidő 1985. október elseje.

A pályaműveket kiállításra kész kivitelen, legalább 24x30 centiméteres méretben kell beküldeni, hátoldal-

A Csongrád megyében működő szerkesztőségek, üzemi lapok, kiadványkészítő műhelyek támogatják az itt élő fotósok képei- nek megjelenését, s érdeklődésükre bővebb felvilágosítást is adnak.